

630.

Na osnovu člana 59 stav 5 Zakona o sadnom materijalu ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

**PROGRAM
KONTROLNOG ISPITIVANJA MATIČNIH STABALA SADNOG MATERIJALA ZA 2024.
GODINU**

Ovim programom utvrđuju se kontrolna ispitivanja matičnih stabala maslina i citrusa, radi provjere metoda sertifikacije u postupku priznavanja matičnih stabala.

Kontrolnim ispitivanjem matičnih stabala maslina i citrusa provjerava se sortnost, genetička čistoća, zdravstveno stanje i ispunjavanje ostalih zahtjeva u pogledu kvaliteta matičnih stabala maslina i citrusa.

Kontrolna ispitivanja vrše se na matičnim stablima maslina i citrusa, a u skladu sa planom priznavanja matičnih stabala organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Kontrolna ispitivanja doprinose kvalitetu matičnih stabala maslina i citrusa koja se koriste u proizvodnji sadnog materijala u Crnoj Gori.

Program se sprovodi radi službene kontrole kvaliteta matičnih stabala maslina i citrusa i provjere ispunjenosti uslova u skladu sa propisima kojima je uređeno priznavanje matičnih stabala.

Odabir matičnih stabala sadnog materijala maslina i citrusa vrši se na osnovu procjene rizika odnosno kriterijuma vjerovatnoće da određena matična stabala maslina i citrusa ne ispunjavaju propisane uslove u skladu sa Tabelom 1 ovog programa.

Tabela 1 Kriterijumi za nivo rizika za uzorkovanje

Nivo rizika	Uzorkovanje
Nizak nivo: -ne postoji dokaz o odstupanjima;	Metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Srednji nivo: -postoji dokaz o odstupanjima; -očekivano odstupanje od propisanih uslova; -matična stabla namijenjena za proizvodnju sadnog materijala koji ima veću zastupljenost u proizvodnji;	Ciljano, kao i metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Visok nivo: -noviji dokaz o odstupanjima (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, obavještanja ili podaci drugih država); -očekivano odstupanje od propisanih uslova, a planirano je za proizvodnju sadnog materijala koji je od izuzetnog značaja i ima veću zastupljenost u proizvodnji u Crnoj Gori.	Ciljano za identifikovane rizike.

Prilikom odabira matičnih stabala maslina i citrusa za priznavanje uzima se u obzir:

- zastupljenost vrste u proizvodnji za tekuću godinu;
- statistički podaci o količini sadnog materijala maslina i citrusa iz prethodne godine;
- podaci o domaćoj proizvodnji i uvozu sadnog materijala maslina i citrusa;
- podaci o odstupanjima iz prethodne godine;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- Registar sorti;
- broj registrovanih proizvođača sadnog materijala sa matičnim stablima.

Laboratorija za sadni materijal, izvještaj o ispitivanju sa rezultatima dostavljaju fitosanitarnim inspektorima i Upravi.

Izveštaji o ispitivanju, osim rezultata ispitivanja treba da sadrže i kvantifikovane podatke u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta.

Odabir matičnih stabala iz rasadnika za praćenje po programu vrše fitosanitarni inspektori i/ili ovlašćeno pravno lice Laboratorije za sadni materijal.

U slučaju da matična stabla ne odgovaraju kvalitetu, ovlašćeno lice Laboratorije za sadni materijal odmah obavještava fitosanitarnog inspektora i Upravu.

Matična stabla maslina i citrusa prema vrsti, broju i porijeklu data su u Tabeli 2 ovog programa.

1.	2.	3.	4.
R. br.	Vrsta (matičnih stabala)	Broj uzoraka	Porijeklo
1.1	masline	5	MNE
1.2	citrusi	10	MNE

Program kontrolnog ispitivanja matičnih stabala sadnog materijala sprovodi se u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća koji je objavljen u "Službenom listu CG", br. 81/2016 i 145/2022 u odnosu na predložene biljne vrste: maslina i citrusi iz Priloga 1 ovog pravilnika i odgovarajuće štetne organizme povezane sa biljnim vrstama iz Priloga 2.

U okviru programa predviđeno je da se izvrši i praćenje uslova propisanih Prilogom 3 Dio I tačke od 1.4 zaključno sa 1.12 testiranje na prisustvo najznačajnijih virusa kod 5 matičnih biljaka masline (5 uzoraka) i 10 matičnih biljaka agruma (10 uzoraka).

Broj matičnih biljaka iz Tabele 2 ovog programa može se povećati i/ili mijenjati u odnosu na biljnu vrstu prema godišnjoj prijavi proizvodnje, a u skladu sa finansijskim sredstvima koja su utvrđena Programom fitosanitarnih mjera za 2024. godinu, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Troškovi ispitivanja sa poštanskim troškovima nastali po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Ukoliko stranka prilikom uzimanja uzorka zahtijeva nadoknadu vrijednosti uzetog uzorka, uzorak se može fakturisati na račun Uprave, a faktura je jedino validna za plaćanje ukoliko je prati zapisnik fitosanitarne inspekcije o uzetom uzorku na kojem je navedena vrijednost uzorka kao i izjava stranke da zahtijeva nadoknadu.

Prilikom uzimanja uzoraka popunjava se obrazac koji je sastavni dio ovog programa koji prati uzorak i koji se prilaže uz izvještaj o ispitivanju koji ovlašćeno pravno lice Laboratorije za sadni materijal dostavlja Upravi.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2024. godinu Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera za 2024 godinu.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-313/24-3793/2

Podgorica, 22. aprila 2024. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

OBRAZAC ZA UZORKOVANJE I DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O UZORKU

Broj protokola inspekcije: <input type="text"/>		Datum: <input type="text"/>	
UPUTSTVO: POPUNJAVAJU SE SVA POLJA VELIKIM ŠTAMPANIM SLOVIMA HEMIJSKOM OLOVKOM;		Kontrolno ispitivanje matičnih stabala: <input type="text"/>	
Podaci o uzorkivaču:			
Fitosanitarna inspekcija ☐ Ostalo ☐ <input type="text"/>			
Ime: <input type="text"/>	Prezime: <input type="text"/>	Opština/Grad: <input type="text"/>	
Podaci o mjestu i vremenu uzorkovanja:			
Datum dobijanja naloga: <input type="text"/>		Tip lokacije/po nalogu:	
		Uvoz: ☐	Veleprodaja: ☐ Skladište: ☐
Naziv i sjedište/ime i adresa lica od koga je uzet uzorak (uključujući poštanski broj, u slučaju uvoza naziv graničnog prelaza): <input type="text"/>		Maloprodaja: ☐	Mjesto proizvodnje: ☐ Ostalo: ☐
		Broj protokola ovlaštenog pravnog lica: <input type="text"/>	
Podaci o uzorku:			
Naziv matičnih stabala (iz Tabele1): <input type="text"/>		Puni naziv matičnih stabala i latinski naziv: <input type="text"/>	
Sadni materijal: tretirano ☐ netretirano ☐ ostalo ☐			
Tip pakovanja: Rinfuza ☐ Pakovanje ☐			
Zemlja porijekla: <input type="text"/>		Reklamira se/označava kao organsko? Da ☐ Ne ☐	
Naziv, sjedište proizvođača ime ili adresa proizvođača matičnih stabala (uključujući poštanski broj) <input type="text"/>		Broj partije <input type="text"/>	
		Rok trajanja* <input type="text"/>	<input type="text"/>
		Bar kod* <input type="text"/>	<input type="text"/>
*samo za uzorke iz maloprodaje		Trošove analiza plaća:	Uprava ☐ Uvoznik ☐
Dodatne informacije:		Druge korisne informacije ili komentari, naljepnice, kodovi na pakovanjima, ref. broj (slanje uzoraka poštom)	
Detalji o vlasniku/uvozniku ako nije lice od kojeg je uzet uzorak <input type="text"/>		<input type="text"/>	
Pravni osnov: člana 59 stav 5 Zakona o sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Službeni list RCG”, broj 28/06 i „Službeni list CG”, broj 61/11 i 48/15) Zakon o zaštiti podataka ličnosti („Službeni list CG” broj 79/08, 70/09 i 44/12): Ovaj uzorak je uzet u svrhu kontrolnog ispitivanja sadnog materijala. Druge informacije sa ovog obrasca mogu se uključiti pri objavi rezultata analiza.			
SAMO ZA LABORATORIJE (rezultate analiza dostavljaju se Upravi i odgovarajućoj inspekciji)			
Tip uzorka: Program ☐ Namjenski ☐ Ostalo ☐		Ukupan broj jedinica <input type="text"/>	
Ukupna masa: <input type="text"/>		(npr. paketa, svežnjeva):	
Ime i prezime lica koje je primilo uzorak na analizu: <input type="text"/>			
Laboratorija: <input type="text"/>		Analizirani dio: <input type="text"/>	Referenca laboratorije: <input type="text"/>
Dostavljeno pakovanje? Da ☐ Ne ☐ Komentari: <input type="text"/>			